

מקורות פרשת תבוא תשפ"ה ארץ ללא הפסקה

אלשיך: ארמי אוכד אבי - מי שגלגל גלות מצרים היה ארמי שהחליף את לאה ברחל שעל ידי כן נתגלגל בקנאתם למצרים כי אם היה לוקח רחל מיד היה נולד יוסף במקום ראובן וסרה קנאת אחיו.

ליקוטי שיחות יד/40: מצוות הביכורים לא הייתה הודאה רק על עצם נתינת הארץ, אלא גם ובעיקר עבור זה שבא אל הנחלה **בהתיישבות קבועה וזכה להביא פירות לה'.** לכן בכדי להזכיר גודל החסד הזה, מזכיר דוגמתם, חסדי המקום שנעשו לאבותינו בעת היותם במקום קבוע ובמקום שהוא לא זכו לשום טוב, ואדרבה, עמדו עלינו לכלותנו. וזהו שמזכיר דווקא חסדי המקום אצל לבן הארמי ובארץ מצרים, משום שבשני המקומות הללו ישבו באופן קבוע ועדיין הייתה צפויה להם סכנת כליה ח"ו.

3. **ליקוטי שיחות יט/521:** הערתי שאינו מובן, מה שאומר 'הגדתי היום' על מה שאירע זה כמה מאות שנים. והערתי אל הכוהן ולא אל המלך, כי סיפורים כאלו שייכים יותר למנהיג מדינה ולא לכהן. ופירשתי ד'היום באתי', היינו דבכל יום ויום מחדש צריך לזכות לישב **מחדש** בארץ ישראל והוא על פי מה שנאמר 'ולא תקיא הארץ אתכם וגו'.

כלי יקר ויקרא כג, טז: 'והקרבתם מנחה חדשה לה' - רמז ליום מתן תורה, כי התורה צריכה להיות חדשה אצל האדם בכל יום כאלו היום קבלה מהר סיני. ומה שלא נזכר בתורה בפירוש כי יום זה מ"ת, וכן לא נזכר בפירוש כי ראש השנה הוא יום הדין - טעם שניהם אחד הוא: שצריך האדם שיהיה דומה לו בכל יום ויום כאלו באותו יום קבלה מהר סיני, שהתורה נמשלה לדרד זה, שכל זמן שהתינוק ממשמש בה הוא מוצא בה טעם חדש וכך כל ההוגה בה מוצא בכל יום טעם חדש. וזה טעם העלם יום דין של ר"ה, כדי שלא ילך בשרירות לבו ויסגל עונות כל ימות השנה ויחשוב לתקן בהיותו קרוב ליום ה', אלא ידמה בנפשו כאלו בכל יום ויום ה' יושב על כסאו למשפט ומתבקר פנקסו.

ספר המאמרים תרח"ץ/כד: חסידים הם המתנהגים לפנים משורת הדין דנהגתם היא לשבור גם הרגילות הטובות המיוסדים על פי דיני התורה ולהחמיר על עצמו להיות כל ענין עבודתם בעילוי מדרגא לדרגא. וכמו שכתוב במקום אחר שבכל ר"ה **צריכים לקבל תוספת הנהגה ביראת שמים וברגילות במידה טובה ועי"ז** גורמים גילוי האור בכל העולמות יותר מכפי הקצוב.

1. **בראשית רבה א, ד:** בזכות ג' דברים נברא העולם - בזכות חלה מעשרות ובכורים. שנאמר 'בראשית ברא' ואין 'ראשית' אלא חלה, שנאמר 'ראשית עריסותיכם תרימו חלה' ואין 'ראשית' אלא מעשרות, שנאמר 'ראשית דגנך' ואין 'ראשית' אלא בכורים, שנאמר 'ראשית בכורי אדמתך תביא'.

מלבי"ם ויקרא כג, מג: בכל דבר יש חומה, צורה ותכלית. בלחם יש ג' ראשיות ולעומתם ג' מצות שנקראו 'ראשית'. עת נגמרה התבואה [פירות שבעת המינים] נגמר החומר וה'ראשית' היא מצות בכורים. עת מתמרח בכרי [גמר הכנת גרגרי התבואה בשדה] נגמרה צורת הלחם וה'ראשית' היא מצות תרומה. ועת נתגלגלה העיסה נגמר התכלית וה'ראשית' היא מצות חלה. כן העם בעת יציאת מצרים נגמרה המדרגה שהיא בערך החומר כשהוציאם מבית עבדים וצוה לאכל לחם עוני. בחג השבועות נגמרה הצורה על ידי קבלת התורה... ובסוכות רמז אל התכלית שהיא העולם הבא.

רמב"ם ביכורים ד: כיצד מעלין את הבכורים? כל העיירות שבמעמד מתכנסות לעירי של מעמד כדי שלא יעלו יחידים, שנאמר ברוב עם הדרת מלך... ובשחר הממונה אומר קומו ונעלה ציון אל ה' אלהינו, והשור הולך לפנייהם וקרניו מצופין זהב ועטרה של זית בראשו להודיע שהבכורים משבעת המינים והחליל מכה לפנייהם... והם הולכין בכל הדרך וקורין 'שמחתי באומרים לי בית יי' נלך' ולא היו מהלכין ביום אלא שתי ידות בלבד... והפחות והסגנים והגזברים יוצאין לקראתן מירושלים.

אלשיך ריש פרשתנו: החרדה אשר חרד הוא יתברך על מצות בכורים - שיחרר איש מביתו ומעירו וילך רגלי עם אשכול ענבים אחד ומן התאנים והרימונים **מעט מוצר**... וישם בטנא ועל כתף יישאנו... ויתקבצו יחד כל בני עיר בחליל ומיני זמרה... **ומה קול החרדה הזאת על שווי פחות מחצי דינר?**

דברים כג, ו: ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלוך כי באתי אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבותינו לתת לנו.

רש"י: פעם אחת בשנה ולא שתי פעמים.

2. **דברים כו:** וענית ואמרת לפני ה' אלוך ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב: וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה ... ויוצאנו ה' ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ... ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש.